

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN**

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2011. január 27. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott neve ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2010. augusztus 26. napján kihirdetett **13.B.123/2010/39.** számú ítéletének (**I.rendű vádlott neve**) **I. r.** és (**II.rendű vádlott neve**) **II. r.** vádlottakra vonatkozó részét

**m e g v á l t o z t a t j a**

az alábbiak szerint:

- az I. r. vádlottnak 6 rb. adócsalás büntetteként, míg a II. r. vádlottnak 4 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetteként értékelt cselekményeit egyezően **2 rb.-nek,**

- az I. r. vádlott által elkövetett számvitel rendje megsértése büntettét a Btk. 289. § (1) és **(3) bekezdés b)** pontja szerint,

az I. r. vádlott csődbűncselekmény büntetteként értékelt cselekményét a Btk. 290. § (1) bekezdés a) és (5) bekezdés szerint minősülő **csődbüntettnek m i n ő s í t i .**

Az I. r. vádlott börtönének tartamát **3 (három) évre,** a II. r. vádlott börtönének tartamát **1 (egy) évre e n y h í t i .**

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I. és II. r. vádlottakra vonatkozó részét **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. r. vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült **12.000.-/tizenkettőezer/ Ft** bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Békés Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal felhívása szerint.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy a **III. r. elítelt** érdekkörében az elsőfokú eljárásban felmerült további **48.276.-**(negyvennyolcezer-kettőszázhetvenhat) Ft bűnügyi költségről a **Be. 578. §-a alapján rendelkezzen.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **I N D O K O L Á S :**

Az elsőfokú bíróság (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében, 6 rb. adócsalás bűntettében, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében, csődbűncselekmény bűntettében és számvitel rendje megsértésének bűntettében mondta ki.

(II.rendű vádlott neve) II. r. vádlott bűnösségét 4 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntettében és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg.

Ezért (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottat halmazati büntetésül 4 év börtönre és 4 év közügyektől-, valamint 5 év, gazdasági társaság vezetői tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, (II.rendű vádlott neve) II. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Mindkettejükkel szemben elrendelte korábbi, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésük végrehajtását is. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az I. r. vádlott felmentése érdekében; védője eltérő tényállás megállapítása, a csődbűncselekmény büntette és az adócsalás büntette miatt emelt vád alóli részbeni felmentésért, összességében enyhítésért;
- a II. r. vádlott felmentése, másodlagosan a büntetésének enyhítése; a védő a védenccé büntetésének enyhítése, a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és az ügyész a nyilvános ülésen a tényállás kiegészítésére, a szükséges jogszabályi utalásokra, valamint az egyes bűncselekményeknek az elkövetéskori törvény szerinti helyes minősítésére, illetve helyes megnevezésére tett indítványt. Összességében az indítványozottak teljesítése mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az I. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen már a tényállás iratellenességét sérelmezte a **(Bt. neve)** Bt. számlaadási tevékenysége tekintetében. Egyebekben és összességében védence vallomásának elfogadását és felmentését indítványozta, a kirívó időmúlásra tekintettel pedig - másodlagosan - a szabadságvesztés enyhítésére irányuló fellebbezését is fenntartotta.

A II. r. vádlott védője bizonyítási indítványt terjesztett elő a nyilvános ülés előkészítése során, melyet perbeszédében fenntartott. Tanúkihallgatásra tett indítványt, a tanúvallomást tartalmazó okiratot írásban benyújtotta, az aláírást közjegyzővel hitelesítve. Álláspontja szerint az elsőfokú tényállás ugyanis hiányos és így megalapozatlan, kérte elfogadni védecének azt a legújabb védekezését, mely szerint gyógyszer hatása alatt volt, ezért a számlákat nem ő írta alá és nem ő jutatta el (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlotthoz, hanem a házastársa.

Az ügyésznek az eltérő minősítést, illetve megnevezést célzó, valamint a vádlottaknak és védőiknek a büntetések enyhítésére irányuló fellebbezései alaposak, egyebekben a fellebbezések minden irányban alaptalanok.

\* \* \*

Nincs szükség további bizonyításra az ügyben. Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a lehetséges és szükséges körben, a perrendi szabályok maradéktalan betartásával lefolytatta, ennek eredményeképpen mindenben megalapozott tényállást állapított meg. Az csupán kis mértékben hiányos, de az iratok egybehangzó adatai alapján történő helyesbítések és kiegészítések eszközésével mindenben irányadóvá vált a felülbírálat során.

A II. r. vádlott és védője által szorgalmazott további bizonyítás szükségtelen. Az elsőfokú bíróság kellő indokát adta annak, hogy miért a vádlottak nyomozati beismerő vallomásait és az azt támogató terhelő bizonyítékokat - III. r. vádlott mindvégig következetes beismerő vallomását és az okiratok adatait - fogadta el a tényállás alapjául, és miért vetette el a megváltoztatott tárgyalási vallomásaikat. Miután az ügy érdemét tekintve az elsőfokú ítélet a később kifejtendőkre is figyelemmel mindenben megalapozott, megalapozatlanság kiküszöbölése, így bizonyítás felvétele - tanúk kihallgatása - szóba sem kerülhetett.

Ezért az ítéletábra a II. r. vádlottnak és védőjének tanúkihallgatást célzó bizonyítási indítványát elutasította.

\* \* \*

A jogszabályi hivatkozásokra történő fellebbviteli főügyészségi indítványt alaposnak találta az ítéletábra. Az elsőfokú tényállást a Be. 351. § (1) bekezdés a) pontja és a 352. § (1) bekezdése alapján a következők szerint helyesbítette, illetve egészítette ki:

(I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottal szemben a Békési Városi Bíróság 5.B.43/2006/72. számú ítéletével kiszabott 1 év börtön felfüggesztésének próbaideje 2008. július 19. napján, (II.rendű vádlott neve) II. r. vádlottal szemben a Gyulai Városi Bíróság 17.B.569/2004/8. számú ítéletével kiszabott 4 hónapi börtön felfüggesztésének próbaideje 2006. december 8. napján járt volna le.

A kiegészítés azért fontos, mert a most elbírált bűncselekményeket a vádlottak a szabadságvesztések felfüggesztésének próbaideje alatt követték el, emiatt az elsőfokú bíróság ezek végrehajtását elrendelte, de az ehhez kapcsolódó releváns tényeket nem rögzítette.

A **(Kft. neve)** Kft. *materiális fizetéseképtelensége* 2006. december 31. napján következett be, ám *jogilag* (de iure) a társaság fizetéseképtelensége 2006. december 13. napján, a Békés Megyei Bíróság mint Cégbíróság 2.Fpk.04-06-000280/6. számú végzése jogerőre emelkedésének napján állt be.

Ennek az I. r. vádlott terhére rótt csődbűncselekmény megállapítása szempontjából van jelentősége.

Az elsőfokú tényállás 3/a. pontjában az általános forgalmi adóra elkövetett bűncselekmény adótartalma helyesen 28.855.000,- Ft volt (lásd könyvszakértői vélemény, nyomozati iratok I. kötet 931. lapszámtól), melyet az elsőfokú ítélet 9. oldalon tévesen, a 11. oldalon már helyesen állapított meg.

Az elsőfokú ítélet tényállásának 3/a. és 3/b. pontját - a fellebbviteli főügyészség álláspontjával azonosan - a következők szerint egészítette ki a másodfokú bíróság, figyelemmel a 1/1999. BJE-ben foglaltakra:

Az adócsalásként értékelt bűncselekményeknél az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény mellett a 2004. január 1. napján hatályba lépett 2003. évi CXII. törvény („új” Art.) rendelkezéseire is utal a másodfokú bíróság, az egyes adónemekre vonatkozó törvények közül kiegészítette a tényállást az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 16. § (1) és 32. § (1) bekezdés a) pontjával és 35. § (1) bekezdésével. Ezeket a 2007. évi CXXVII. törvény módosító 55. § (1) bekezdése és 127. § (1) bekezdése a korábbi kötelezettséggel azonosan tartalmazza. A „rég”i ÁFA-törvény 35. §-a értelmében az áfa-tartalmat nem lehetett és a jelenben sem lehet figyelembe venni (levonni), ha a gazdasági események a társaságok között nem valósultak meg (fiktív gazdasági események).

A társasági adóra vonatkozó előírásokat az 1996. LXXXI. törvény 3. § (1) bekezdése és 5. § (1) bekezdése rögzíti, az erre vonatkozó szabályozásban nem következett be a büntethetőséget megszüntető változás.

Az új Art. 1. mellékletének 1/b. és 2/d. pontja értelmében a társasági adóbevallás benyújtásának határideje az adóévet követő év május 31. napja.

Az Art. 1. számú melléklet 3/c. §-ában szabályozott osztalékadó-bevallási és megfizetési kötelezettség a **(Kft. neve)** Kft. esetében (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott büntetőjogi felelősségét megalapozóan *nem keletkezett*, tekintettel arra, hogy osztalékot a vád tárgyává tett adóévekben a **(Kft. neve)** Kft. sem közgyűlési határozat, sem egyéb társasági aktus folytán, ilyen jogcímen nem juttatott a társaság tagjának és ügyvezetőjének, (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottnak. Ebből következik, hogy az 1997. évi LXXX. törvény 4. § 1. pontjában írt járulék (az osztalékadó 4%-a, ami a kifizetőt terheli) adójogi-, így anyagi jogi alapja ugyancsak hiányzik, ennél fogva a 4%-os egészségügyi hozzájárulás fizetésére (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlott nem volt köteles, ezért ehhez kapcsolódó mulasztása sem valósult meg.

Bővebben:

- az osztalékadó és ahhoz kapcsolódó egészségügyi hozzájárulás tekintetében meghatározó, hogy az osztalékadóval kapcsolatos adócsalás megállapíthatósága szempontjából osztaléknak nem általában a társaság vagyonából *bármely* jogcímen kivont pénzösszeg, hanem csak a gazdasági társaság taggyűlésének, közgyűlésének a *döntése alapján, meghatározott jogcímen kifizetésre kerülő részesedés* tekinthető. Nincs arra adat, hogy osztalék címen a **(Kft. neve)** Kft.-nél történt volna kifizetés, az osztalékra vonatkozó adójogszabályok alapján. Márpedig az osztalékadó-fizetési kötelezettség alapja az osztalékról való *döntés* és az osztaléknak *ténylegesen, ilyen jogcímen való kifizetése*.

Miután nem bizonyított, hogy történt osztalék-kifizetés a **(Kft. neve)** Kft.-nél a vád tárgyává tett időszakban, az elsőfokú bíróság helytelenül minősítette az adócsalásként vád tárgyává tett cselekvések közül az osztalékadóra és az ehhez kapcsolódó egészségügyi hozzájárulásra vonatkozó részcselekményeket. Miután az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában kizárólag annyit állapított meg, hogy mekkora osztalékadó-hiány keletkezett (melyhez kapcsolódik az egészségügyi hozzájárulás hiánya is) ilyen, az osztalékadóként történő kifizetésre tényállást a vád sem tartalmaz, ebből következik, hogy - figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság 3/2007. BJE határozatára is - a törvényes vádban írt tényállás teljes kimerítése esetén annak eldöntése, hogy a több törvényi tényállás keretei közé illeszkedő egyetlen cselekmény valóságos vagy látszólagos alaki halmazatot valósít-e meg, valójában nem a bűnösségről, hanem a jogi minősítésről szóló állásfoglalást jelent (BH 2010/60.).

Ezért a másodfokú bíróság a tényállást az osztalékadó és egészségügyi hozzájárulás tekintetében a most írtak szerint helyesbítette, aminek a minősítésre is kihatása van.

\*\*\*

Az I. r. vádlott és védője egyaránt arra az álláspontra helyezkedtek, hogy miután az I. r. vádlottat az adóhatóság már több ízben bírsággal sújtotta az adójogszabályok megsértése miatt, ezért az így elbírált egyes részcselekmények utóbb már nem tehetők vád tárgyává, mert az a kétszeres eljárás tilalmába (ne bis in idem) ütközne.

A másodfokú bíróság ezt az álláspontot nem osztotta. A Legfelsőbb Bíróság 20/2007. BK véleménye, amely lényegében fenntartotta a BK 45. számú állásfoglalást, továbbra is töretlen és iránymutató abban, hogy az adócsalás tekintetében az elbírálás során a büntetőbíróság az ügy eldöntése szempontjából lényeges elemeket a Be. szerint önállóan állapítja meg, az adóhatóság jogerős határozatához nincs kötve. Olyan bírósági marasztalás pedig nem történt eddig, ami a vád tárgyává tett időszakra vonatkozó adókat érintené.

\*\*\*\*

A vádlottak felmentését célzó fellebbezések voltaképpen nem mást, mint a bizonyítékok eltérő értékelését célozzák. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el a megváltoztatott vádlotti vallomásokat, hanem a nyomozati beismerő vallomásokat fogadta el a tényállás alapjául.

Az elsőfokú bíróság helyes, iratszerű és logikus érveléssel adott számot arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, melyeket miért nem. Indokai meggyőzőek és a perrendi szabályoknak is mindenben megfelelnek.

Töretlen abban a jogszabályon alapuló ítélkezési gyakorlat, hogy megalapozott elsőfokú tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a felülbírálat során. Ebből következik, hogy a bizonyítékok mérlegelésének támadásán keresztül, azok felülmérlegelését célzóan előterjesztett védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre, a vádlottak felmentése szóba sem kerülhetett.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményeit zömmel helyesen minősítette, a fentebb, az osztalékadó és egészségügyi hozzájárulás tekintetében kifejtettekre figyelemmel azonban eltérő minősítést eszközölt a másodfokú bíróság az adócsalásként elbírált cselekmények között. Tekintve, hogy két adónem (általános forgalmi adó és társasági adó) vonatkozásában állapítható meg a bűncselekmény elkövetése, az eltérő minősítés folytán (I.rendű vádlott neve) I. r. vádlottnál a 6 rb. adócsalásként elkövetett bűncselekmény, valamint a II. r. vádlottnak 4 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetteként értékelt cselekményei egyezően 2-2 rb.-nek minősülnek (3/a., 3/b. tényállási pont).

Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, mikor a főszabály szerint alkalmazandó (Btk. 2. §) elkövetéskori törvény szerint minősítette a bűncselekményeket. Figyelmen kívül hagyta azonban, hogy az I. r. vádlott terhére megállapított számvitel rendje megsértésének büntette helyesen a Btk. 289. § (1) bekezdése és **(3)** bekezdés b) pontja szerint, csődbűncselekmény büntetteként értékelt cselekménye pedig a Btk. 290. § (1) bekezdés a) pontja és **(5)** bekezdése szerint is minősülő - helyes megnevezés szerinti - csődbüntett. Az elkövetéskor hatályos törvényi szabályozás folytán a Btk. 290. § (5) bekezdésében meghatározott ún. „adminisztratív” csődbüntett törvényi tényállási elemeit maradéktalanul leírta a vádirat, az tehát vád tárgyává volt téve és - helyesen - az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeképpen meg is állapította ugyanazokat a tényeket, csupán a kettős minősülésre utalással maradt adós.

Az alkalmazandó törvény időbeli hatályát illetően nem tévedett, mikor úgy ítélte, hogy az elbíráláskori törvény nem enyhébb egyik vádlott esetében sem, figyelemmel az ún. középértékes szabályozásra, valamint arra, hogy az elkövetéskor és elbíráláskor a vád tárgyává tett és a vádlottak terhére megállapított bűncselekmények büntetési tétele ugyanaz volt. A „középértékes” kötelezettségre tekintettel az I. r. vádlottnál tehát az elbíráláskori törvény 7 évben, a II. r. vádlott esetében 4 és fél évben határozná meg a középértéket, amelytől csupán indokoltan lehet eltérni. A felfüggesztésre vonatkozó enyhébb rendelkezések alkalmazását pedig az I., II. r. vádlott esetében a Btk. 91. § (1) bekezdés c) pontja kizárja.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint is a középértékes szabályozás súlyosabb megítélést eredményezne mindkét vádlott esetében, ezért a főszabály szerinti elkövetéskori törvényt alkalmazta, az elsőfokú bírósággal azonos álláspont szerint.

\*\*\*\*\*

A bűnösségi körülményeket akként egészítette ki a másodfokú bíróság, hogy további enyhítő körülmény mindkét vádlott esetében a kirívó időmúlás, ami a vádlottaknak nem róható fel. Nem értékelte viszont enyhítőként a II. r. vádlott gyermekének elvesztését, mert a családi tragédia és a terhére elbírált cselekmények *jellege* és elkövetési ideje között nincs összefüggés.

A helyesbített bűnösségi körülményeket is alapul véve a másodfokú bíróság úgy ítélte, hogy - noha a bűnösségi kör nem szűkült - az eltérő minősülésre is figyelemmel az elsőfokú bíróság eltúlzott mértékű főbüntetést alkalmazott mindkét vádlott esetében, ezek lényeges enyhítésre szorulnak, különös tekintettel az időmúlásra, valamint a vádlottak terhes családi körülményeire, arra, hogy több gyermek eltartásáról ténylegesen gondoskodnak.

Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, a cselekményeket a törvény szerint minősítette és ezért a vádlottak főbüntetéseit a rendelkező rész szerinti mértékre enyhítette.

Ennél enyhébb büntetés kiszabása vagy a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése viszont szóba sem kerülhetett, utóbbi a törvény kizáró rendelkezése folytán.

Miután a kifejtettekre figyelemmel az I. és II. r. vádlottak felmentését, illetve részfelmentését, valamint büntetésük további enyhítését célzó fellebbezések nem vezettek eredményre, ezért a másodfokú bíróság egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I. és II. r. vádlottakra vonatkozó részét a Be. 371. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján helybenhagyta.

Az I. r. vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése és 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban kirendelt védelmével felmerült bünyügyi költség viselésére.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet nem rendelkezett a III. r. - most már - elítélt érdekkörében felmerült további bünyügyi költség viseléséről. Ezért felhívta a Be. 578. § szerinti eljárás lefolytatására.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 386. §-a zárja ki.

Szeged, 2011. január 27.

|                              |                                        |
|------------------------------|----------------------------------------|
| Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk. | Dr.Katona Tibor sk..Cserháti Ágota sk. |
| a tanács elnöke              | a tanács tagja, előadó a tanács tagja  |

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.424/2010/27. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.123/2010/39. számú ítéletének (I.rendű vádlott neve) I. r. és (II.rendű vádlott neve) II. r. vádlottakra vonatkozó és a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2011. január 27.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.  
a tanács elnöke